

FERM WERK

GR Ferm Werk
Carrosserieweg 1
3445 BC Woerden

Gemeente Woerden
t.a.v. college van burgemeester en wethouders

T. 0348-497000
info@fermwerk.nl
www.fermwerk.nl

per e-mail

Ref.nr 20341
Verzenddatum 23 januari 2018
Betreft Uitspraak zaak Alescon

Geacht college,

In de afgelopen weken is in de pers veel aandacht besteed aan de situatie bij het Drentse SW-bedrijf Alescon. Dit bedrijf is door de rechter veroordeeld in een door de FNV aangespannen zaak waarin Alescon werd beschuldigd van het toepassen van een schijnconstructie.

Ferm Werk voert de Wet sociale werkvoorziening uit voor de gemeenten Woerden, Bodegraven-Reeuwijk, Montfoort en Oudewater. Wij kunnen ons voorstellen dat u naar aanleiding van alle berichtgeving nieuwsgierig bent of Ferm Werk of haar rechtsvoorganger(s) met dergelijke constructies te maken hebben gehad. Met deze brief willen wij u informeren over de inhoudelijke kant van deze zaak en over de wijze waarop Ferm Werk en haar voorganger De Sluis in dit opzicht hebben geopereerd. Alvorens daarop in te gaan, schets ik eerst een aantal inleidende zaken die kunnen helpen bij het begrip van de kwestie.

Algemeen

Sinds invoering van de Participatiewet is de toegang tot de Wsw afgesloten. Vóór dat moment waren gemeenten verplicht om inwoners met een Wsw-indicatie (afgegeven door het UWV) een beschutte werkplek te geven. Dat kon door hen te werk te stellen binnen het SW-bedrijf (intern) of door ze groepsgewijs of individueel te detacheren. In deze situaties was telkens (verplicht) sprake van het aangaan van een arbeidsovereenkomst in het kader van de Wsw. Een andere mogelijkheid was dat ze met ondersteuning vanuit het SW-bedrijf gingen werken bij een reguliere werkgever (begeleid werken). In die situatie was er sprake van een arbeidsovereenkomst tussen de werkgever en de voor begeleid werken geïndiceerde werknemer. Degenen voor wie nog geen werkplek voorhanden was, werden op een wachtlijst geplaatst.

SW'ers die begeleid werken bij een reguliere werkgever worden betaald volgens de cao van de werkgever. In de praktijk zitten zij veelal in de lagere loonschalen. De werkgever krijgt naast ondersteuning vanuit het SW-bedrijf een compensatie voor de kosten van de benodigde begeleiding. SW-werknemers met een aanstelling bij het SW-bedrijf, waaronder degenen die worden gedetacheerd, vielen en vallen onder de cao voor het SW-bedrijf. Deze kent zijn eigen loonschalen die oplopen tot min of meer 'normale' waarden.

De cao voor het Wsw-bedrijf wordt hier en daar wel als goudgerand aangemerkt. Afgezien van de vraag of dat zo is, moge duidelijk zijn dat de voorziening begeleid werken voor de Wsw-organisatie en de gemeenten financieel gunstiger is. En dit is niet onbelangrijk gezien het tekort op de begroting dat gemeenten ervoeren op de uitvoering van de Wsw. Vrijwel geen enkele gemeente kon deze wet vóór 2015 uitvoeren voor de bedragen die het rijk hiervoor beschikbaar stelde.

Sinds invoering van de Participatiewet zijn de rijksmiddelen voor de Wsw opgenomen in de integratie-uitkering sociaal domein en vormen daarin een afzonderlijk deelbudget. Bij de bekostiging door het rijk wordt echter wel gerekend met een verdere afname van de vergoeding per dienstbetrekking.

Werkwijze Alescon

Alescon heeft gebruik gemaakt van de goedkopere route begeleid werken door alle inwoners met een Wsw-indicatie een begeleide werkplek te geven bij een reguliere werkgever, zijnde het uitzendbureau dat onderdeel was van hun eigen organisatie. Voordeel van het gekozen construct was dat Alescon vanwege de lagere loonkosten van dienstverbanden bij het uitzendbureau meer geïndiceerden aan werk kon helpen. Alescon had dan ook geen wachtlijst. Consequentie van dit construct was voorts dat de werknemers niet vielen onder de cao voor de Wsw, maar onder de uitzend-cao.

Uit alle berichtgeving is duidelijk geworden dat deze constructie werd opgezet vanuit de intentie om ondanks de financiële beperkingen ook mensen met beperkingen betaald werk te kunnen bieden en had de goedkeuring van alle betrokken bestuurders. Ons is niet bekend of de Ondernemingsraad van Alescon betrokken is bij de besluitvorming.

De rechter echter heeft de constructie als onrechtmatig beoordeeld omdat het uitzendbureau de werknemers uitleende aan het SW-bedrijf. Zij werkten dus in feite intern en deden hetzelfde werk onder minder gunstige arbeidsvoorwaarden dan hun collega's die vielen onder de cao voor het SW-bedrijf. De werkwijze werd bestempeld als schijnconstructie waardoor de cao voor het SW-bedrijf werd ontdoken.

Situatie bij Ferm Werk en De Sluis

Ferm Werk en voorganger De Sluis hebben ook ingezet op het plaatsen van Wsw-geïndiceerden op zo regulier mogelijk werk (extern), voornamelijk middels detachering. Leidend daarbij was de taakstelling voor Wsw-dienstverbanden. Er was een beperkte wachtlijst. In de aanloop naar de Participatiewet zijn nog zoveel mogelijk geïndiceerden uit de gemeente Woerden geplaatst.

Binnen de organisatie heeft de gemeenschappelijke regeling twee stichtingen waarin dienstverbanden zijn ondergebracht: de Stichting Facilitaire Dienstverlening (SFD) en Stichting De Wissel. In geen van deze stichtingen zijn of waren mensen met een Wsw-indicatie werkzaam. Bij De Wissel werken mensen in verschillende vormen van gesubsidieerd werk. In het verleden bijvoorbeeld de zogeheten WIW-banen en thans de detachingsbanen. De SFD herbergt de overige medewerkers van de organisatie die niet vallen onder de Wsw of de cao voor gemeenteambtenaren.

Hiermee is duidelijk dat zowel bij Ferm Werk als haar rechtsvoorganger(s) geen sprake is van een constructie zoals bij Alescon.

Onderzoek

Koepelorganisatie Cedris heeft naar aanleiding van de Alesconzaak een onderzoek ingesteld onder een aantal SW-organisaties. Bedrijven zijn benaderd op basis van signalen uit één of meerdere van de volgende bronnen:

- a. uit de sectorinformatie is gebleken blijkt dat de organisatie een bovengemiddelde instroom in begeleid werken Wsw heeft gehad in de periode van 2011 tot en met 2015.
- b. Cedris heeft onvoldoende gegevens van de organisatie uit de sectorinformatie over de instroom in begeleid werken Wsw ontvangen.
- c. uit de uitvraag van kwaliteitscode is gebleken dat binnen de organisatie meerdere cao's worden gehanteerd.
- d. Cedris heeft signalen van derden ontvangen waarin de organisatie is genoemd.

Ook Ferm Werk heeft de vragenlijst ontvangen, waarschijnlijk vanwege het criterium dat is genoemd onder c (meerdere cao's). De uitvraag heeft betrekking op het toepassen van constructies die gelijk zijn aan of vergelijkbaar met die welke bij Alescon werd toegepast. Zoals hiervoor aangegeven, kunnen wij antwoorden dat dit niet het geval was en is.

Conclusie

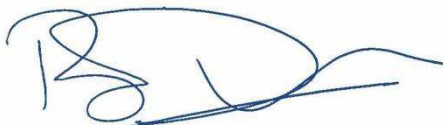
Een handelwijze om zoveel mogelijk arbeidsbeperkten van betaald werk te voorzien mag, ondanks de door Alescon verwoorde intenties die eraan ten grondslag liggen, niet voorbijgaan aan een correcte toepassing en uitvoering van de Wsw-cao. Dit brengt mee dat mensen met een indicatie Wsw die arbeid verrichten binnen het SW-bedrijf, werkzaam moeten zijn onder de arbeidsvoorwaarden zoals geregeld in de cao voor de Wsw.

Ferm Werk hield en houdt zich aan een correcte toepassing en uitvoering van de Wsw-cao en zal zich blijven inzetten voor het bieden van kansen aan mensen die op haar dienstverlening zijn aangewezen.

Ik hoop u met deze brief voldoende te hebben geïnformeerd over dit actuele thema. Vanzelfsprekend ben ik bereid tot een nadere toelichting indien gewenst.

Tot besluit acht ik deze informatie ook interessant voor uw commissie(s) en/of gemeenteraad.

Met vriendelijke groet,

B.F. Drost
Algemeen directeur